

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Asan/22/2020
Identifikačné číslo spisu: 2019200113
Dátum vydania rozhodnutia: 29. marca 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:2019200113.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a zo sudkýň Mgr. Kristíny Babiakovej a JUDr. Zuzany Šabovej, PhD. (sudkyňa spravodajkyňa), v právnej veci žalobcu: Milan Miko-MAS, miesto podnikania: Vážska 648/2, 919 25 Súrovce, IČO: 30 708 711, právne zastúpený: JUDr. Ján Vician, advokát, Prievozská 14/A, 821 09 Bratislava, proti žalovanému (sťažovateľovi): Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, Bajkalská 21/A, 821 01 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0027/99/2019 zo dňa 07.02.2019, konajúc o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/40/2019-139 zo dňa 09.04.2020, takto

rozhodol:

I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania.

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom podľa § 191 ods. 1 písm. d) a e) v spojení s § 191 ods. 3 písm. a) ods. 4 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného vrátane prvostupňového rozhodnutia a vec vrátil Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave pre Trnavský kraj na ďalšie konanie. Žalovaný napadnutým rozhodnutím č. SK/0027/99/2019 zo dňa 07.02.2019 potvrdil rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave pre Trnavský kraj č. W/0453/02/2018 zo dňa 05.12.2018, ktorým bola žalobcovi podľa § 23 ods. 1 písm. a) zákona č. 78/2012 Z. z. o bezpečnosti hračiek a o zmene a doplnení zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon č. 78/2012 Z. z.“ aj „zákon o bezpečnosti hračiek“) uložená pokuta v sume 4 000 eur pre

porušenie zákazu uloženého distribútorovi sprístupniť hračku na trhu ak vie alebo by mal vedieť, že hračka nespĺňa bezpečnostné požiadavky na hračky podľa zákona č. 78/2012 Z. z.

2. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatoval, že v danom prípade nebol skutkový stav vo vzťahu k plastovej bábike „Cute Beaut“ zistený dostatočne na právne posúdenie veci, teda na ustálenie, že žalobca porušil povinnosť uloženú ustanovením § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek a to tým, že predmetnú plastovú bábiku sprístupnil na trh. Rovnako napadnuté rozhodnutie považoval za nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

3. V súvislosti s námietkou žalobcu o nesprávnej aplikácii zákona o bezpečnosti hračiek z dôvodu, že bol žalobca nesprávne označený za distribútora v zmysle čl. 2 bod 6 Nariadenia č. 765/2008 krajský súd vychádzal z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Asan/11/2018 zo dňa 09.05.2019, s ktorým sa plne stotožnil a uvedenú námietku vyhodnotil ako nedôvodnú.

4. Vo vzťahu k plastovej bábike „Cute Beaut“ správny súd vytkol konajúcim orgánom verejnej správy, že bez ustálenia výrobcu hračky notifikovaných v systéme RAPEX, ktorý bol na štítku označený s výrobcom hračky nachádzajúcej sa v ponuke žalobcu, automaticky na základe čísla modelu a vzhľadu hračky ustálili, že bábika, ktorú žalobca ponúkal spotrebiteľom, zodpovedá nebezpečnému výrobku zverejnenému na internetovej stránke www.soi.sk v časti Nebezpečné výrobky/Jednotný trh EÚ pod poradovým číslom 14647 (plastová bábika „Cute Beat“).

5. Správny súd mal preukázané, že sa nejedná o totožných výrobcov danej hračky, čo má za následok, že neobstojí argument žalovaného, že výrobca nezabezpečil kontinuitu výroby v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 písm. f) zákona o bezpečnosti hračiek a rovnako neobstojí ani argument týkajúci sa tzv. továrenskej (pásovej) výroby predmetnej hračky, ktorý podporuje záver, že ak je na základe vykonanej skúšky ako nebezpečný zistený jeden kus hračky z takejto série, má sa za to, že sú nebezpečné všetky hračky tejto pásovej výroby. Uvedené platí, avšak iba v prípade totožného výrobcu, teda v prípade totožného pôvodu výrobku, čo v prípade plastovej bábiky „Cute Beat“ preukázané nebolo.

6. Podľa názoru správneho súdu pri absencii kritérií, ktoré by umožňovali stotožnenie hračky, ktorú mal v ponuke žalobca s nebezpečným výrobkom uverejneným v systéme RAPEX vo vzťahu k pôvodu týchto hračiek, bolo namieste, aby sa konajúce orgány verejnej správy náležite zaoberali predloženým záverečným protokolom, ktorý preukazoval, že plastová bábika „Cute Beaut“, ktorú mal v ponuke žalobca vyhovovala normatívnym požiadavkám uvedeným v nariadení č. 1907/2006 REACH, príloha XVII, položka 51 a 52, resp. v prípade, ak by tento záverečný protokol nebol zo strany inšpektorátu SOI akceptovaný, bolo na účely náležite zisteného skutkového stavu potrebné vykonať skúšku na overenie bezpečnosti a kvality výrobku. Správny súd dodal, že v prípade plastovej bábiky „Cute Beaut“ zistil, že táto bola v systéme RAPEX notifikovaná aj pod č. 41/2016 dňa 23.10.2016, pričom oznámenie o nebezpečnosti výrobku zaslalo Fínsko, teda nie je vylúčené, že plastové bábiky viacerých výrobcov sú nebezpečnými výrobkami, avšak je potrebné túto skutočnosť aj vo vzťahu k plastovej bábike „Cute Beaut“, ktorú ponúkal na predaj žalobca, preukázať.

7. Správny súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že tzv. továrenská (pásová výroba) spôsobuje, že nie konkrétny kus, ale celá šarža daného druhu tovaru je nebezpečná, pokiaľ bol za nebezpečný vyhlásený jeden výrobok a rovnako, že pokiaľ výrobca priamo neoznačí šaržu výrobku, alebo po výkone kontroly, na základe ktorej sa zistí nebezpečnosť výrobku, nezmení určitý údaj na výrobku tak, aby bol tento novovyprodukovaný výrobok odlišiteľný od pôvodného skúšaného výrobku, treba predpokladať, že všetky výrobky tej istej šarže, resp. toho istého druhu, sú pre spotrebiteľa nebezpečné a taktiež, že sa nevykonáva skúška každého jedného výrobku osobitne, avšak uvedené platí iba v prípade rovnakého výrobcu. Tento záver logicky vyplýva zo skutočnosti, že je to práve výrobca, ktorý ovplyvňuje výrobu, čo súčasne znamená, že nemôže byť postihovaný za to, že iný výrobca, pri výrobe podobného druhu tovaru spôsobí napríklad nadlimitný obsah ftalátov. Tento záver je podporený aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Asan/11/2018 zo dňa 09.05.2019, keď najvyšší súd v bodoch 53 a 54 uzavrel, že v prípade, ak bolo vykonanou skúškou preukázané, že daný výrobok nespĺňa požiadavky STN, tento záver skúšky sa nevzťahuje len na skúšaný výrobok, ale aj na

iný výrobok toho istého typu, druhu, s rovnakým identifikačným číslom (typovým číslom), s rovnakým pôvodom, majú na mysli podľa bodu 53 tohto rozsudku rovnakého výrobcu.

8. Argumenty uvedené vo vzťahu k bábike „Cute Beaut“ sa však nevzťahujú na plastovú bábiku „Fashion girl Flashing enter“. Pokiaľ ide o túto hračku, ktorú žalobca ponúkal vo svojej prevádzkarni na predaj, správny súd, vychádzajúc z identifikácie tohto výrobku, keď mal preukázaný nielen rovnaký model/typ hračky, ale aj výrobcu a EAN kód, uzavrel, že ide o totožnú hračku s hračkou zverejnenou v systéme RAPEX dňa 24.07.2014 pod poradovým číslom 11621. Pokiaľ teda výrobca nezmenil po výkone kontroly, respektíve po zverejnení výrobku v systéme RAPEX, určitý údaj na výrobku tak, aby bol tento novovyprodukovaný výrobok odlišiteľný od pôvodného skúšaného výrobku, treba predpokladať, že všetky výrobky tej istej šarže, resp. toho istého druhu, sú pre spotrebiteľa nebezpečné. V danom prípade bol výrobok, ktorý ponúkal na predaj žalobca, označený totožnými identifikačnými údajmi, ako výrobok zverejnený v systéme RAPEX dňa 24.07.2014, vrátane EAN kódu a indexu 114011, a preto pre danú hračku platí domnienka, že nie konkrétny kus, ale celá šarža daného druhu tovaru je nebezpečná. Súčasne ide o výrobky, ktoré mali preukázateľne rovnakého výrobcu. Navyše nemal správny súd preukázané, že žalobca, resp. jeho splnomocnený zástupca predložili konajúcim orgánom verejnej správy aj záverečný protokol vo vzťahu k plastovej bábike „Fashion girl Flashing enter“.

9. Správny súd ďalej správnym orgánom vytkol, že identifikácia plastovej bábiky „Cute Beaut“ a „Fashion girl Flashing enter“ vo výroku prvostupňového rozhodnutia je neurčitá, pričom neurčitosť správny súd vzhľadom práve v opise predmetných hračiek, keď tieto boli označené len ako „2 ks Plastová bábika Cute Beat á 2 eur, ktorá je vzhľadom a označením totožná s výrobkami notifikovanými v systéme RAPEX“ a ako „2 ks Plastová bábika Fashion girl Flashing enter, pôvod Čína á 4,20 eur, ktorá je vzhľadom a označením totožná s výrobkami notifikovanými v systéme RAPEX“, pričom nie je zjavné, čo sa má na mysli pod označením, konkrétne, či ide o typ výrobku alebo EAN kód. Z výroku prvostupňového rozhodnutia nevyplýva, že plastová bábika „Cute Beaut“ a plastová bábika „Fashion girl Flashing enter“ sú identické s nebezpečným výrobkom zverejneným na stránke www.soi.sk a súčasne je dôvodné označiť výrok prvostupňového rozhodnutia znakom neurčitosti.

10. Vo vzťahu k odôvodneniu výšky pokuty správny súd uviedol, že žalobné námietky by neboli samé o sebe dôvodom zrušenia napadnutého rozhodnutia, nakoľko však správny súd zrušil napadnuté rozhodnutie vrátane prvostupňového rozhodnutia, je daný priestor na inštruovanie konajúcich orgánov verejnej správy, aby pri ukladaní pokuty zohľadňovali konkrétne okolnosti daného prípadu. V následne vydanom rozhodnutí je preto potrebné skutočne rozviesť správnu úvahu vo vzťahu k výške uloženej pokuty podľa § 23 ods. 1 písm. a) v spojení s § 23 ods. 5 zákona o bezpečnosti hračiek, aby boli účastníkovi tieto dôvody zjavné.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenie

11. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal kasačnú sťažnosť žalovaný z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP a žiadal, aby kasačný súd rozsudok Krajského súdu v Trnave zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

12. Žalovaný poukázal na to, že údaje o dovozcovi, t.j. jeho obchodné meno, alebo ochrannú známku a sídlo alebo miesto podnikania, musí na výrobok uviesť dovozca, pretože je to jedna z jeho povinností, ktoré musí vykonať pred uvedením hračky na trh EÚ, a to v zmysle § 6 ods. 2 písm. a) zákona č. 78/2012 Z. z. Vzhľadom na to, že v danom prípade nebol výrobok sprevádzaný návodom na použitie, ktorých súčasťou musia byť bezpečnostné inštrukcie, pričom tieto boli uvedené priamo na obale výrobku, dovozca musel zabezpečiť ich preklad do štátneho jazyka, t.j. v tomto prípade do poľského jazyka. Z uvedeného vyplýva, že ak chceli dovozcovia uviesť predmetné hračky na trh, museli splniť vyššie uvedené povinnosti. Žiadny právny predpis EÚ nestanovuje, že jeden a ten istý výrobok vyrobený v tretej krajine od rovnakého výrobcu, môže sprístupňovať len jeden hospodársky subjekt. Je

zrejme, že v prípade viacerých dovozcov rovnakých druhov výrobkov, budú štítky na nimi sprístupňované hračky obsahovať rozdielne údaje o dovozcovi a EAN kóde a taktiež budú obsahovať jazykové preklady povinných bezpečnostných inštrukcií v jazykoch krajín, do ktorých je nimi sprístupňovaný výrobok určený tak, ako to bolo aj v prípade hračiek nachádzajúcich sa v prevádzkarni žalobcu pri kontrole. Bezpečnostné inštrukcie musia byť prekladom originálnych inštrukcií stanovených výrobcom výrobku.

13. Žalovaný ďalej uviedol, že dovozca nemá povinnosť a ani nemôže označovať hračku typovým číslom, číslom šarže, sériovým číslom, číslom modelu alebo pozmeňovať, či upravovať bezpečnostné inštrukcie. K EAN kódom žalovaný správny orgán poznamenal, že ich používanie nie je povinné. Výrobok teda nemusí byť označený čiarovým kódom. Na druhej strane však čiarový kód výrazným spôsobom uľahčuje manipuláciu s tovarom. EAN kód nie je podľa žalovaného v žiadnom prípade identifikačným znakom. EAN kód ako identifikačný znak neustanovuje príslušný harmonizačný právny predpis, a to Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/48/ES z 18. júna 2009 o bezpečnosti hračiek (ďalej len „smernica o bezpečnosti hračiek“). EAN kódy, ktorými sú hračky v ponuke žalobcu označené, nepatria teda medzi jej identifikačné znaky.

14. Na identifikáciu hračiek sú potrebné údaje o výrobcovi a údaje o type, modeli, šarži, či sérii výrobku. Z uvedeného je zrejme, že povinnosť označiť výrobky údajom o type, modeli, šarži, či sérii bola v oboch prípadoch. Čo sa týka obchodného mena, resp. loga výrobcu, toto bolo v oboch prípadoch doplnené na štítku, ktorý obsahoval aj ostatné povinné údaje, ktoré bol dovozca povinný uviesť na výrobok pred jeho uvedením na trh. Z ustanovení § 4 ods. 1 písm. i) a § 6 ods. 1 písm. c) zákona o bezpečnosti hračiek je zrejme, že dovozca nesmie na výrobok (hračku) doznačovať obchodné meno výrobcu, alebo jeho ochrannú známku a v prípade, ak výrobca neuviedol na obale výrobku (hračky), alebo v návode na použitie, alebo v bezpečnostných pokynoch svoje obchodné meno, alebo ochrannú známku a sídlo, miesto podnikania, alebo adresu, na ktorej je ho možné zastihnúť, ak nie je zhodná so sídlom, alebo miestom podnikania, nesmie dovozca takúto hračku sprístupniť na trh EÚ. V oboch prípadoch (t. j. v prípade výrobku notifikovaného v systéme RAPEX pod č. 0319/2017 a pod č. 1268/2017, aj v prípade výrobkov nachádzajúcich sa v ponuke žalobcu), nemali byť tieto výrobky (hračky) sprístupnené na trh EÚ.

15. Na overenie, či povinné údaje, ktoré musí na výrobok uviesť výhradne výrobca, sú pravdivé, slúži technická dokumentácia, ktorú je povinný v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 písm. b) zákona o bezpečnosti hračiek vypracovať výrobca pred uvedením hračky na trh a túto povinnosť si musí overiť dovozca v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 písm. c) tohto zákona. Súčasťou technickej dokumentácie je podľa § 17 ods. 1 písm. e) citovaného zákona aj ES vyhlásenie o zhode. ES vyhlásenie o zhode nemá predpísanú formu, ale má presne špecifikované údaje, ktoré musí obsahovať. V predmetnom prejednávacom prípade boli žalovanému zo strany žalobcu predložené ES vyhlásenia o zhode. Predmetné ES vyhlásenia o zhode boli vydané dovozcom, čo dokumentuje aj pečiatka a podpis dovozcu. Uvedené je v rozpore so zákonom o bezpečnosti hračiek. Išlo o protizákonnú snahu dovozcu stotožniť ním uvedeného výrobcu na štítku dolepenom na obaloch výrobkov a výrobcu uvedeného v ES vyhláseniach o zhode. Žalovaný, že zisťoval všetkými dostupnými prostriedkami, či skutočne ide, alebo nejde o totožné výrobky a venoval náležitú pozornosť všetkým predloženým dokumentom zo strany žalobcu a pri vyhodnocovaní, či ide, alebo nejde o totožné výrobky, sa opieral o zákonom predpísané skutočnosti.

16. Je nepochybné, že výrobok plastová bábika „Cute Beaut“, ktorú žalobca ponúkal spotrebiteľom na predaj, zodpovedá nebezpečnému výrobku zverejneným na internetovej stránke www.soi.sk v časti Nebezpečné výrobky/Jednotný trh EÚ pod poradovým číslom 14647 na základe notifikácie v systéme RAPEX pod č. 0319/2017, keďže oba výrobky pochádzajú z Číny, majú rovnaké typové číslo (NO.LB333), totožný pôvodný obal výrobku, majú rovnaký názov, tvar, vzhľad, ako aj označenie CE. Podľa názoru žalovaného bolo dostatočne preukázané, že obidva výrobky sú toho istého typu, druhu, s rovnakým identifikačným číslom (typovým číslom), ako aj rovnakým pôvodom. Išlo o rovnaký výrobok, ktorý bol vyhlásený za nebezpečný výrobok z dôvodu nadlimitného obsahu ftalátov

(chemické riziko) a o tomto druhu výrobku (hračky) žalovaný informoval už dňa 03.04.2017 a 04.10.2017 na svojej webovej stránke www.soi.sk <<http://www.soi.sk>>.

17. Pokiaľ ide o predložený záverečný protokol, ktorý preukazoval, že plastová bábika „Cute Beaut“, ktorú mal v ponuke žalobca, vyhovovala normatívnym požiadavkám uvedeným v Nariadení EP a Rady č. 1907/2006 REACH, príloha XVII, položka 51 a 52, žalovaný dodal, že sa s predmetnými predloženými certifikátmi autorizovanej skúšobne podrobne zaoberal, pričom však ustálil, že podľa zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej kontrole vnútorného trhu“), je predmetom kontroly vnútorného trhu aj zisťovať, či sa výrobky predávajú a poskytujú bezpečne. Podľa názoru žalovaného je nutné zohľadniť okolnosti prípadu, nakoľko v danom šetrenom prípade sa jednalo o výrobky, ktoré boli vyhlásené za nebezpečný výrobok z dôvodu nadlimitného obsahu ftalátov, pričom žalobca už mal vedieť, že tieto druhy hračiek boli vyhlásené za nebezpečné výrobky. Žalovanému bolo z aplikačnej praxe známe, že ide o sériovú výrobu, a preto možno aj na tento prípad aplikovať konštatovanie o nebezpečných výrobkoch. Uvedený názor podporuje aj Nariadenie EP a Rady č. 765/2008. Táto, tzv. továrenská (pásová) výroba spôsobuje, že nie konkrétny kus, ale celá šarža daného druhu tovaru je nebezpečná. Pokiaľ teda výrobca priamo neoznačí šaržu výrobku, alebo po výkone kontroly, na základe ktorej sa zistí nebezpečnosť výrobku, nezmení určitý údaj na výrobku tak, aby bol tento novovzniknutý výrobok odlišiteľný od pôvodného skúšaného výrobku, potom je treba predpokladať, že všetky výrobky tej istej šarže, toho istého druhu, resp. toho istého typu, sú pre spotrebiteľa nebezpečné. Tomuto záveru zodpovedá aj konštrukcia opatrenia podľa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. a) bod 1. a ochranného opatrenia podľa § 8 ods. 1 písm. a) a b) zákona o štátnej kontrole vnútorného trhu.

18. Žalovaný mal za to, že výroková časť prvostupňového rozhodnutia je súladná so zákonnými požiadavkami na obsahovú stránku výroku rozhodnutia, predovšetkým z hľadiska určito, jasne a zrozumiteľne vymedzeného času, miesta a spôsobu spáchania skutku tak, aby nemohol byť zameniteľný s iným. Je zrejmé, aká povinnosť bola žalobcom porušená a na základe akého zákonného ustanovenia je žalobcovi uložená povinnosť, spolu s lehotou na plnenie, čo sú jediné náležitosti výroku rozhodnutia podľa § 47 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) (ďalej len „Správny poriadok“). O správnosti záverov žalovaného, týkajúcich sa výrokovvej časti rozhodnutia svedčí aj judikatúra, napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžo/58/2014, sp. zn. 4Sžo/64/2014, sp. zn. 6Sžo/33/2014 a rozsudky Krajského súdu v Nitre sp. zn. 23Sa/17/2017 a sp. zn. 23Sa/5/2017. Predmetné hračky sú dostatočne špecifikované na to, aby sa predišlo pochybnostiam o jej totožnosti s hračkami, ktoré boli uverejnené na internetovej stránke www.soi.sk v časti Nebezpečné výrobky/Jednotný trh EÚ. EAN kódy, ktorými sú hračky označené, nepatria medzi ich identifikačné znaky, a preto nebolo potrebné ho uvádzať do výroku prvostupňového rozhodnutia.

19. K odôvodneniu výšky uloženej pokuty žalovaný uviedol, že sa pridrižiava zdôvodnenia výšky postihu uvedenom v prvostupňovom, ako aj v druhostupňovom rozhodnutí. Sankcia bola zdôvodnená sledujúc všetky kritériá uvedené v § 23 ods. 5 zákona č. 78/2012 Z. z. a taktiež funkcie sankcie, ktorými sú represia, prevencia a výchova páchatel'a správneho deliktu - žalobcu.

20. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalovaného zamietol ako nedôvodnú. Krajský súd podľa žalobcu rozhodol správne a spravodlivo.

21. V kasačnom konaní sťažovateľ poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 14S/40/2019 z 09.04.2020, v ktorom tento súd rozhodol v identickej veci tak, že sa stotožnil so závermi sťažovateľ'a a žalobu zamietol.

III.

Konanie na kasačnom súde

22. Dňa 1. januára 2021 nadobudla účinnosť novela Ústavy Slovenskej republiky, ústavný zákon č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorou bol zriadený Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (čl. 143 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). K 1. augustu 2021 prevzal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú agendu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v správnom súdnictve, vrátane prerokúvanej veci (čl. 154g ods. 4, 5 a 6 Ústavy v spojení s § 101e ods. 1 a 2 a § 8a ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). V súlade s rozvrhom práce Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky na rok 2021 bola prerokúvaná vec pridelená náhodným výberom na rozhodnutie senátu 3S a bola v kasačnom konaní vedená pod pôvodnou spisovou značkou.

23. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná (§ 439 SSP), má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP, § 441 SSP a § 453 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je nedôvodná.

24. Podľa § 464 ods. 1 SSP, ak kasačný súd rozhoduje o kasačnej sťažnosti v obdobnej veci, ktorá už bola predmetom konania pred kasačným súdom, môže v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázať už len na obdobné rozhodnutie, ktorého prevzatú časť v odôvodnení uvedie.

25. Kasačný súd zistil, že predmetom jeho rozhodovacej činnosti už bolo posúdenie viacerých rozsudkov Krajského súdu v Trnave, ktorými boli preskúmané rozhodnutia žalovaného o uložení pokuty za totožné konanie, týkajúce sa totožného výrobku - plastovej bábiky „Cute Beaut“, ktorú vo svojich prevádzkarniach spotrebiteľom ponúkali rôzni predajcovia, s nebezpečným výrobkom, ktorý bol notifikovaný v systéme RAPEX, nedostatočné špecifikovanie predmetných hračiek vo výroku rozhodnutia a výhrady k odôvodneniu výšky pokuty. Ide o rozhodnutia sp. zn. 4Asan/4/2021 z 01.06.2021, sp. zn. 5Asan/15/2020 z 23.03.2022 a sp. zn. 5Asan/23/2020 z 26.10.2022. Kasačný súd sa s týmito rozhodnutiami stotožňuje a v súlade s § 464 ods. 1 SSP uvádza vybrané časti rozhodnutia sp. zn. 5Asan/15/2020 z 23.03.2022:

„79. Vo vzťahu k plastovej bábike „Cute Beaut“ kasačný súd uvádza, že v systéme RAPEX je predmetná hračka identifikovaná pod číslom notifikácie 0319/2017, ktorá bola dňa 03.04.2017 zverejnená na internetovej stránke www.soi.sk v časti Nebezpečné výrobky/Jednotný trh EÚ pod poradovým číslom 14647 s údajmi: Plastová bábika „Cute Beaut“ pôvod Čína, Typ: „Model: NO.LB333 (na obale) Index: 339615 (na štítku) EAN: 5902012747490“, predstavuje chemické riziko - obsah ftalátov, oznámenie o nebezpečnosti výrobku od členského štátu: Poľsko. Z čl. 17 administratívneho spisu, na ktorom sa nachádza fotografia uvedenej bábiky vyplýva, že na štítku bol uvedený INDEX 339615, EAN 5902012747490, pričom ako výrobca bol na štítku označený „GUANGBO FACTORY CHENGHAI DISTRICT SHANTOU CITY“.

80. V kontrolovanej prevádzkarni žalobcu sa na originálnom balení výrobku nachádzali tieto údaje: „Cute Beaut“, 3+ AGES, „Collect them all!“, grafický symbol o nevhodnosti pre deti do troch rokov, označenie CE, MADE IN CHINA, NO.LB333. Na balení bol prilepený papierový štítok s údajmi: Bábika, 114328, označenie CE, EAN: 859033114383, dovozca a distribútor: WIKY spol. s r.o., Svatoborská 395, Kyjov, ČR, dodávateľ: WIKY, Bratislavská 905, Malinovo, SR, vyrobené v Číne, výrobca: Yam Yik Tat Trading Limited, 177-183 Wing Lok Street, Sheung Wan, Hong Kong.

81. Z vyššie uvedeného vyplýva, že hračka, ktorá bola inšpektormi SOI stiahnutá z predaja sa zhodovala s hračkovou notifikovanou v systéme RAPEX iba číslom modelu NO.LB333, pričom išlo o rozdielnych výrobcov a tiež EAN kód nebol zhodný. Pokiaľ žalovaný argumentuje tým, že používanie EAN kódu nie je povinné, tak takúto námietku považuje kasačný súd za nepostačujúcu. V prejednávanej veci nie je podstatné, či označenie EAN kódom je alebo nie je povinné, podstatná je

skutočnosť, že na základe tohto EAN kódu je zjavné, že v prejednávanej veci sa nejedná o hračku notifikovanú v systéme RAPEX ako hračku škodlivú.

....

86. V prejednávanej veci bola podstatná skutočnosť, že správne orgány jednoznačne neustálili, že hračky v ponuke žalobcu, mali rovnakého výrobcu ako hračky, ktoré boli notifikované v systéme RAPEX. Pre naplnenie ustanovenia § 3 a § 7 zákona o bezpečnosti hračiek je nevyhnutné preukázať, že nebezpečnou je konkrétna hračka, ktorá bola distribútorom sprístupnená na predaj. Za predpokladu, že nedôjde k preukázaniu, že sa jedná o totožných výrobcov hračky, bude namieste, aby sa konajúce orgány verejnej správy náležite zaoberali predloženými záverečnými protokolmi, ktoré preukazovali, že plastové bábiky v ponuke žalobcu, vyhovovali normatívnym požiadavkám uvedeným v nariadení č. 1907/2006 REACH, príloha XVII, položka 51 a 52. Ak by sa totiž nejednalo o rovnakých výrobcov, neobstojí tvrdenie sťažovateľa, že v dôsledku továrenskej výroby nie konkrétny kus, ale celá šarža daného druhu tovaru, je nebezpečná a v tom prípade sú správne orgány povinné sa zaoberať predloženými záverečnými protokolmi, podľa ktorých plastové bábiky vyhovovali vyššie uvedeným normatívnym požiadavkám.

87. Totožný záver za obdobných skutkových okolností vyplýva aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Asan/4/2021 zo dňa 01.06.2021, ktorý uviedol nasledovné: „pri absencii kritérií, ktoré by umožňovali stotožnenie hračky, ktorú mal žalobca v ponuke s nebezpečným výrobkom uverejneným v systéme RAPEX vo vzťahu k pôvodu týchto hračiek, bolo viac ako potrebné, aby sa konajúce orgány verejnej správy zaoberali predloženým záverečným protokolom, ktorý jednoznačne preukazoval, že hračka - plastová bábika Cute Beaut, ktorú mal žalobca v predaji, vyhovovala normatívnym požiadavkám. Zákon o bezpečnosti hračiek nadobudol účinnosť dňa 1. marca 2012 a prebral okrem iného i Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/48/ES z 18. júna 2009 o bezpečnosti hračiek, ktorá bola zverejnená v Úradnom vestníku EÚ zo dňa 30.06.2009. Podľa uvedenej smernice hračky takisto podliehajú smernici o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a na odvetvie hračiek sa vzťahuje i Nariadenie č. 765/2008. Distribútor je povinný pri sprístupňovaní hračiek na trh konať s náležitou starostlivosťou, čo mu vyplýva nielen z vnútroštátnych predpisov, ale aj z európskej legislatívy v oblasti bezpečnosti hračiek. Hospodárske subjekty nesú zodpovednosť za vysokú ochranu verejných záujmov ako sú najmä zdravie, bezpečnosť, ochrana spotrebiteľa či ochrana životného prostredia, vzhľadom na ich povinnú znalosť vnútroštátnych a európskych právnych predpisov v danej oblasti. S prihliadnutím nielen na vnútroštátnu právnu úpravu v oblasti bezpečnosti hračiek, ale aj na vyššie uvedené právne akty Európskeho parlamentu a Rady, je legitímne od príslušných hospodárskych subjektov i distribútorov sprístupňujúcich hračky na trh, očakávať aktívny prístup k vyhľadávaniu spolupráce a informácií od orgánu dozoru nad vnútroštátnym trhom. Distribútor či príslušné subjekty by sa nemali spoliehať ani na hračky s označením CE, keďže vierohodnosť opatrenia hračky s označením CE nie je absolútna a je nanajvýš potrebné za účelom dosiahnutia účelu zákonnej úpravy v oblasti bezpečnosti hračiek tieto ukazovatele zhody vo vzťahu k zdravotnej neškodnosti hračiek preverovať. Tak ako uviedol krajský súd, zverejnením nebezpečného výrobku na stránke www.soi.sk <<http://www.soi.sk>> sa na účely ustanovenia § 7 ods. 1 písm. d/ zákona č.78/2012 Z. z. prezumuje vedomosť, že konkrétna hračka je nebezpečným výrobkom, avšak, musí byť s ponúkanou hračkou plne stotožnená na základe konkrétnych údajov, čo sa v prejednávanej veci nepotvrdilo.“

88. K námietkam sťažovateľa, že údaje o výrobcovi boli v rozpore s príslušnými právnymi normami doplnené až dovozcom na štítku, ktorý obsahoval aj ostatné povinné údaje a že takto označené výrobky (hračky) nemali byť sprístupnené na trh EÚ, kasačný súd uvádza, že pokiaľ mal sťažovateľ tieto skutočnosti preukázané, bol daný dôvod na vyvodzovanie zodpovednosti za porušenie tejto povinnosti voči konkrétnym subjektom. Vo vzťahu k žalobcovi sú však správne orgány povinné preukázať, že došlo k naplneniu skutkovej podstaty deliktu podľa ustanovenia § 7 ods. 1 písm. d) zákona o bezpečnosti hračiek, ktorý je odlišný od porušenia povinnosti výrobcu označovať svoje výrobky podľa § 4 ods. 1 zákona o bezpečnosti hračiek.

89. Kasačný súd tiež dáva do pozornosti, že účel, ktorý prezentoval sťažovateľ, spočívajúci v rýchlosti zásahu na ochranu trhu pred nebezpečnými výrobkami, je splnený najmä prostredníctvom uloženia opatrenia podľa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. a/ bod 1 zákona o štátnej kontrole vnútorného trhu, ktorý má značne preventívnu funkciu. Naopak, predmetom napadnutého rozhodnutia je uloženie sankcie za spáchaný správny delikt, pri ktorom je v popredí represívna funkcia. Pri vyvodzovaní deliktúálnej zodpovednosti podľa § 23 ods. 1 písm. a/ zákona o bezpečnosti hračiek zo strany orgánu verejnej správy voči osobe za porušenie právnych povinností ustanovených na základe tohto zákona, je správny orgán pri je povinný dostatočne zistiť skutkový stav. Uložením pokuty ako sankcie za predmetný správny delikt, dochádza k zásahu do majetkovej sféry žalobcu. Pre vyvodenie zodpovednosti za správny delikt však musí byť zo strany správneho orgánu preukázané, že došlo k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu zodpovedným subjektom, pričom platí zásada in dubio pro reo, t.j. v pochybnostiach v prospech osoby podozrivej zo spáchania správneho deliktu.

90. Pokiaľ sťažovateľ namietal, že výroková časť prvostupňového rozhodnutia je dostatočne určitá, kasačný súd súhlasí s konštatovaním krajského súdu v bode 72. a 73. odôvodnenia, že predmetný výrok je nejasný.

91. Kasačný súd sa stotožňuje aj s požiadavkou vyplývajúcou z napadnutého rozsudku, aby správne orgány viac individualizovali výšku uloženej pokuty. V prvostupňovom rozhodnutí, ako aj v napadnutom rozhodnutí, spočíva odôvodnenie určenia výšky pokuty najmä v poukázaní na možné následky protiprávneho konania, verejný záujem a hrozbu ujmy, bez dostatočného zohľadnenia individuálnych okolností prípadu a konania žalobcu v súvislosti s ponukou predmetnej hračky.

92. Kasačný súd rovnako zdôrazňuje, že riadne odôvodnenie ukladanej pokuty v prípade správneho trestania je základným predpokladom pre preskúmateľnosť úvahy, ktorou bol orgán úradnej kontroly potravín pri svojom rozhodovaní vedený. Zohľadnenie všetkých hľadísk, ktoré je možné v konkrétnej veci považovať za relevantné, potom určuje mieru zákonitosti stanoveného postihu. Správny orgán je povinný pri ukladaní pokuty presne, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo odôvodniť, k akým skutočnostiam pri stanovení výšky pokuty prihliadol. Výška uloženej pokuty teda musí byť v každom rozhodnutí dostatočne odôvodnená a musí byť odrazom konkrétnych okolností individuálneho prípadu (mutatis mutandis rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10/Asan 2/2016 zo dňa 24. januára 2018).“

26. K poukazu sťažovateľa na odlišný názor Krajského súdu v Trnave, prezentovaný v rozsudku 20S/61/2019 z 01.04.2020 kasačný súd uvádza, že tento rozsudok bol zmenený rozhodnutím kasačného súdu sp. zn. 5Asan/23/2020 z 26.10.2022, na ktoré kasačný súd poukazuje v bode 25. tohto rozsudku tak, že rozhodnutie žalovaného bolo zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie z rovnakých dôvodov, aké uviedol správny súd v napadnutom rozsudku.

27. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu, pričom nezistil žiaden dôvod na jeho zmenu, alebo zrušenie, a preto kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP, ako nedôvodnú zamietol.

28. O náhrade trov kasačného konania kasačný súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP. Žalobca v kasačnom konaní úspech mal, preto mu prislúcha náhrada trov kasačného konania v plnom rozsahu. O jej výške rozhodne krajský súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením (§ 178 ods. 2 SSP).

29. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 463 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.

